

СПРАВА «МАРТИНЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE MARTYNENKO v. UKRAINE)

(Заява № 40829/12)

Стислий виклад рішення від 24 лютого 2022 року

Заявника обвинувачували у повторному збуті наркотичних засобів та незаконному зберіганні наркотичних засобів без мети збуту.

15 грудня 2010 року Зарічний районний суд міста Суми визнав заявника винним за всіма пунктами обвинувачення та обрав йому покарання у виді позбавлення волі на строк шість років.

Прокурор подав апеляційну скаргу, зазначивши, що обвинувачення у збуті наркотичних засобів не підтверджувалося доказами і заявника слід було визнати винним лише за незаконне зберігання наркотичних засобів, зменшивши строк позбавлення волі до двох років.

Апеляційний суд Сумської області та Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ відмовили у задоволенні апеляційних і касаційних скарг і залишили вирок та обране заявнику покарання без змін.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявник скаржився за пунктами 1 і 2 статті 6 Конвенції про захист прав і основоположних свобод (далі — Конвенція), оскільки він був засуджений за обвинуваченням у збуті наркотичних засобів, стосовно якого прокурор визнав відсутність доказів.

Розглянувши скарги заявника, Європейський суд дійшов висновку, що національні суди порушили принцип безсторонності, оскільки вони продовжили розглядати справу за обвинуваченням заявника у збуті наркотичних речовин після того, як прокурор звернувся з апеляцією на вирок Зарічного районного суду міста Суми у зв'язку з недоведеністю вини заявника.

Крім того, у цій справі заявник був зобов'язаний довести свою невинуватість у зв'язку з обвинуваченням у збуті наркотичних засобів навіть після того, як прокурор чітко зазначив про відсутність достатніх доказів. Такий підхід суперечив фундаментальним принципам кримінального права, зокрема принципу *in dubio pro reo*, і явно порушив презумпцію невинуватості. З огляду на зазначене Європейський суд констатував порушення пункту 1 і 2 статті 6 Конвенції.

Щодо скарги заявника на неналежне обґрунтування вироку щодо нього, Європейський суд зазначив про відсутність потреби в окремому розгляді.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* заяву прийнятною;
2. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції у зв'язку з вимогою безсторонності;
3. *Постановляє*, що було порушено пункт 2 статті 6 Конвенції;
4. *Постановляє*, що не порушується жодних окремих питань за пунктом 1 статті 6 Конвенції у зв'язку з обґрунтуванням судових рішень;
5. *Постановляє*, що

(a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:

(i) 4 000 (чотири тисячі) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди;

(i) 1 485 (одна тисяча чотириста вісімдесят п'ять) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявнику, в якості відшкодування судових та інших витрат, понесених під час провадження на національному рівні;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

6. Відхиляє решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції».